

УДК 338.48:332.1

Герасименко Т. В.*Herasymenko.t.v@nmu.one, ORCID ID: 0000-0002-5437-437X**к.геол.н., доцент, доцент кафедри туризму та економіки підприємства,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро*

ТУРИСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА – ДРАЙВЕР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ

Анотація. Стаття узагальнює методологічні підходи до дослідження туристичної інфраструктури, визначає її основні та додаткові складові, а також формулює її дефініцію, попередньо встановивши функціональні особливості, властивості та складові елементи. Проаналізовано фактори, що впливають на розвиток туристичної інфраструктури, зокрема ті, що зумовлені необхідністю забезпечення якісних послуг, а також чинники, пов'язані з рівнем купівельної спроможності споживачів. Досліджено опосередкований вплив туристичної інфраструктури на розвиток туристичної галузі, зокрема її вплив на структуру та склад туристичних ресурсів, рівень життя населення та його доходи, безпеку подорожей, а також на політичні, законодавчі й нормативні зміни. Одним із ключових викликів розвитку туристичної інфраструктури є необхідність значних капіталовкладень, які не забезпечують швидкої окупності інвестицій. Це ускладнює пошук джерел фінансування, особливо у випадках відновлення або реконструкції туристичних об'єктів. Водночас рівень інфраструктурного забезпечення визначає доступність туристичних локацій, транспортну мобільність, якість комунікацій і сервісного обслуговування, що безпосередньо впливає на туристичні потоки. Оцінено рівень інвестицій у туристичну інфраструктуру в довоєнний період та обґрунтовано можливі джерела її фінансування у воєнний та післявоєнний час. Туристична інфраструктура є невід'ємною складовою сталого розвитку туристичної галузі, формуючи основу для її економічного зростання, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення довгострокового розвитку туристичних регіонів. Розвиток туристичної інфраструктури має бути збалансованим і відповідати особливостям туристичних ресурсів конкретного регіону. Важливим аспектом є стратегічне планування, що передбачає створення сучасних транспортних вузлів, цифрових систем бронювання, комунікаційних технологій, а також розвиток супутніх послуг, зокрема фінансової підтримки, логістики та роздрібно́ї торгівлі, що дозволяє забезпечити інтеграцію всіх елементів інфраструктури в єдину систему, що сприяє підвищенню ефективності та конкурентоспроможності туристичної галузі.

Ключові слова: туристична інфраструктура, фактори розвитку, інвестиції, регіон, якість туристичних послуг, соціально-економічне зростання.

Herasymenko Tetyana*Herasymenko.t.v@nmu.one, ORCID ID: 0000-0002-5437-437X**Candidate of Geological Sciences, Docent, Associate Professor of Tourism
and Enterprise Economics Department, Dnipro University of Technology, Dnipro*

TOURISM INFRASTRUCTURE AS A DRIVER OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND INVESTMENT ATTRACTIVENESS

Abstract. The article summarizes methodological approaches to the study of tourism infrastructure, in particular its main and additional components, and also formulates its definition, having previously established the functional features, properties and composition of elements. The factors influencing the development of tourism infrastructure are analyzed, in particular factors related to the need to provide services of appropriate quality, and factors determined by the level of consumer purchasing power. The indirect impact of tourism infrastructure on the development of the tourism industry is studied, in

particular its impact on the structure and composition of tourism resources, the standard of living of the population and its income, travel safety, as well as changes in the policy, legislative and regulatory environment. One of the key challenges in the development of tourism infrastructure is the need for significant capital investments that do not provide a quick return on investment, making it difficult to find sources of financing, especially when it comes to the restoration or reconstruction of tourist facilities. At the same time, infrastructure provision determines the possibilities of access to tourist locations, transport mobility, quality of communication and service services, which directly affects the tourist flow. The level of investment in tourist infrastructure in the pre-war period is assessed and possible sources of financing for its restoration and development in war and post-war times are substantiated. Tourist infrastructure is an integral part of the sustainable development of the tourism industry, forming the basis for its economic growth, increasing investment attractiveness and ensuring long-term development of tourist areas. The development of tourist infrastructure should be balanced and correspond to the specifics of the tourist resources of a particular region. An important aspect is strategic planning of infrastructure, including the creation of modern transport hubs, digital booking systems, communication technologies, as well as the development of related services, such as financial support, logistics and retail trade.

Key words: tourist infrastructure, development factors, investments, region, quality of tourist services, socio-economic growth.

JEL Classification: G11, Z32

DOI: <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-12-4>

Постановка проблеми. Розвиток туристичної інфраструктури є ключовим чинником соціально-економічного зростання регіонів, оскільки впливає на зайнятість населення, рівень доходів, інвестиційну привабливість та податкові надходження. Інфраструктурні елементи сприяють формуванню комфортного бізнес-середовища, забезпеченню відповідності послуг міжнародним стандартам та підвищенню конкурентоспроможності туристичних дестинацій. Водночас необхідність ефективного функціонування туристичної інфраструктури обумовлює трансформацію регуляторних процесів, посилення контролю за безпекою подорожей та адаптацію законодавства до сучасних викликів. Комплексний підхід до розвитку інфраструктури створює не лише підвищення якості туристичних послуг, але і забезпечує сталий розвиток територій, що інтегруються у глобальну туристичну систему.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасних економічних змінах туристична інфраструктура є важливим фактором розвитку туризму та стимулювання економічного зростання. Вплив якісної інфраструктури на туристичний бізнес безпосередньо пов'язаний з підвищенням конкурентоспроможності і залученням інвестицій. У працях Бошоти Н.В. та Паппа В.В. підкреслено важливість ефективної туристичної інфраструктури для розвитку туризму, її роль у забезпеченні комфортного перебування туристів та покращенні обслуговування, що сприяє зростанню економічних показників підприємств у

цій сфері. Автори зазначають, що оптимізація інфраструктури покращує якість туристичних послуг і створює умови для сталого розвитку сектора [1].

Аналіз робіт Бошоти Н.В. показує, що модернізація та розширення інфраструктури є ключовими для підвищення якості туризму та економічних вигод для підприємств туристичного бізнесу [2]. Лендел О.Д. акцентує увагу на стані інфраструктури для забезпечення належного рівня туристичних послуг [3]. Автор пропонує нові методи оцінки ефективності інфраструктури та шляхи її поліпшення для сталого розвитку туристичної галузі. Макачук І.М. та інші наголошують на важливості поєднання туристичних ресурсів та інфраструктури для сталого зростання і економічної стабільності регіонів [4].

Поколюдна М.М. та Писарева І.В. наголошують на важливості розвитку туристичної інфраструктури з урахуванням регіональних особливостей та пропонують стратегії для залучення туристів і покращення досвіду [5]. Дослідження Слащука А. та Бернадської Г. зосереджуються на класифікації туристичної інфраструктури та взаємозв'язках її елементів для ефективного функціонування системи [6].

Четирбук О.Р., Голод А.П. та Фабіо А. аналізують розвиток туристичної інфраструктури з врахуванням різних природних особливостей територій. Ними досліджено, як різноманітність інфраструктурних об'єктів впливає на залучення туристів і підвищення економічної ефективності туризму [7].

Адея П. та Лайл Д. висвітлюють ключові фактори ефективності туристичної інфраструктури, зокрема розвиток відповідно до міжнародних стандартів та інтеграцію сучасних технологій і інновацій в управлінні [8]. Априянті М. та Сумаріото М. оцінюють значення туристичної інфраструктури для залучення внутрішніх і міжнародних туристів, пропонуючи інструменти для покращення її ефективності [9].

Останні дослідження підтверджують важливість розвитку туристичної інфраструктури для зростання економіки туризму. Модернізація та інноваційні підходи в управлінні інфраструктурою підвищують якість обслуговування туристів і стимулюють економічний розвиток галузі.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз факторів розвитку туристичної інфраструктури та оцінка її впливу на соціально-економічний розвиток територій, зокрема через створення робочих місць, залучення інвестицій, підвищення якості послуг і забезпечення безпеки подорожей.

Виклад основного матеріалу дослідження. Оцінюючи стан туристичної інфраструктури України, необхідно більш всесторонньо розглянути підходи до визначення туристичної інфраструктури на глобальному рівні, які використовуються для моніторингу світового ринку туристичних послуг. У цьому контексті ключову роль відіграє Індекс конкурентоспроможності туристичної індустрії (Travel & Tourism Competitiveness Index, TTCI), який щорічно аналізується у мережах Всесвітнього економічного форуму (World Economic Forum, WEF) [11].

Одним із найважливіших напрямків оцінювання в межах TTCI є показник «Інфраструктура та послуги» (Infrastructure and Services), який охоплює якість транспортної та туристичної інфраструктури, рівень інвестицій у сектор, продуктивність праці і доступність послуг для туристів. У 2024 р. цей компонент зазнав коригування: його назва була змінена з «Інфраструктура» на «Інфраструктура та послуги», а складова «Інфраструктура туристичних послуг» була перейменована на «Туристичні послуги та інфраструктура». Такі зміни спрямовані на більш комплексне відображення не лише фізичної інфраструктури (наприклад, готельного фонду), а й факторів, що визначають якість послуг у сфері туризму, зокрема рівня продуктивності та інвестиційної активності. Показник «Інфраструктура та послуги» складається з трьох основних компонентів:

1. Інфраструктура повітряного транспорту – ефективність послуг авіаліній; доступні місця – кілометри; кількість діючих авіакомпаній; аеропортова зв'язність.

2. Наземна та портова інфраструктура – якість доріг; щільність дорожньої мережі; ефективність залізничних послуг; щільність залізничної мережі; ефективність послуг громадського транспорту; ефективність портових послуг.

3. Туристичні послуги та інфраструктура – щільність готельних номерів; щільність короткострокових орендних об'єктів; продуктивність праці в готелях і ресторанах; інтенсивність капіталовкладень у сферу туризму та подорожей [11].

Аналіз світових тенденцій розвитку інфраструктури в туризмі демонструє, що якість та доступність транспортних мереж, туристичних послуг і закладів розміщення є ключовими факторами забезпечення конкурентоспроможності національних туристичних ринків. В зв'язку з коригуванням у 2024 р. методики оцінювання туристичної інфраструктури в межах Індeksu конкурентоспроможності подорожей і туризму (TTCI), стало можливим більш детально аналізувати взаємозв'язок між матеріальними ресурсами та якістю наданих послуг. Україна, прагнучи посилити власні позиції на міжнародному туристичному ринку, має враховувати ці світові тенденції та адаптувати стратегічні підходи до розвитку інфраструктури, особливо в частині модернізації транспортних вузлів, збільшення інвестицій у готельно-ресторанну сферу та покращення рівня обслуговування туристів.

Аналізуючи можливості розвитку вітчизняної туристичної інфраструктури, слід зазначити, що на сьогодні в Україні відсутнє точне або законодавчо закріплене визначення цього терміна. Хоча Закон України «Про туризм» не містить його визначення, дана категорія все ж використовується в нормативно-правових актах.

Відповідно, поняття «туристична інфраструктура» залишається розмитим, оскільки не сформульовано єдину сукупність суттєвих ознак, що відрізняють цей об'єкт або клас об'єктів (явищ) від усіх схожих з ними. Часто туристичну інфраструктуру розглядають як синонім індустрії туризму, рекреаційної інфраструктури, матеріально-технічної бази туризму. Така невизначеність ускладнює розуміння сутності важливого ресурсного фактора організації та розвитку туристичної діяльності – туристичної інфраструктури, а також створює труднощі у формуванні статистичних показників. З вра-

хуванням викладеного, автором проведено узагальнення методологічних досліджень туристичної інфраструктури та сформульовано її визначення з попереднім встановленням функціональних особливостей, притаманних властивостей та складом елементів.

Туристичну інфраструктуру розглянуто як сукупність матеріально-технічних, інформаційних та сервісних об'єктів, які забез-

печують функціонування туристичної галузі, сприяють комфортному перебуванню туристів та створюють умови для реалізації туристичних послуг. Основна (базова) інфраструктура включає елементи, без яких функціонування туристичної галузі просто неможливе (табл. 1). Додаткова туристична інфраструктура створює умови для якісного обслуговування (табл. 2).

Таблиця 1

Функції, склад та властивості елементів основної туристичної інфраструктури

Елемент	Функції	Склад	Властивості
Транспортне обслуговування	Забезпечення пересування туристів між пунктами призначення, надання зручного і безпечного транспорту.	Авіаційне, залізничне, автомобільне, водне, громадський транспорт.	Мультифункціональність, структурна складність, територіальна прив'язка.
Готельне обслуговування	Надання тимчасового житла з відповідним сервісом для туристів.	Готелі, хостели, апартаменти, кемпінги, санаторно-курортні заклади.	Мережевий характер, технологічність, високий рівень капіталовкладень.
Сфера громадського харчування	Забезпечення туристів їжею та напоями в зручному для них форматі.	Ресторани, кафе, їдальні, фудкорт.	Функціональність, складність, високий рівень капіталовкладень.
Екскурсійне обслуговування	Організація екскурсій та надання інформації про об'єкти туризму.	Туристичні бюро, гідів, інформаційні центри.	Системність, організаційна складність, соціально-економічна значущість.

Джерело: сформовано автором

Таблиця 2

Функції, склад та властивості елементів додаткової туристичної інфраструктури

Елемент	Функції	Склад	Властивості
1	2	3	4
Розважально-видовищні та спортивно-оздоровчі об'єкти	Створення умов для відпочинку, розваг та фізичного оздоровлення туристів.	Театри, музеї, кінотеатри, аквапарки, лижні курорти, спортивні комплекси, спа-центри.	Мультифункціональність, активна роль в регіональному розвитку, територіальність.
Фінансове обслуговування	Надання фінансових послуг.	Банки, обмінні пункти, страхові компанії.	Висока ресурсоемність, специфічна організація виробництва.
Інформаційне забезпечення	Надання актуальної інформації через різні канали комунікації.	Туристичні інформаційні центри, навігаційні системи, мобільні додатки.	Географічна та планувальна структура, організаційна інтеграція.
Засоби та системи зв'язку	Забезпечення комунікаційними послугами.	Мобільний зв'язок, Інтернет, туристичні мобільні сервіси.	Інтеграція техніко-економічних ресурсів, територіальне покриття.
Виробництво сувенірної продукції	Створення та продаж сувенірів для туристів, які відображають місцеву культуру та традиції.	Ремісничі майстерні, сувенірні лавки.	Мультиmodalність, культурна значущість, соціально-економічний вплив.
Виробництво туристичного та спортивного спорядження	Забезпечення необхідними спорядженнями для активного відпочинку та подорожей.	Магазини туристичного та спортивного інвентарю.	Ресурсоемність, складність, активний вплив на економіку регіону.

Роздрібна торгівля	Надання товарів масового споживання.	Торгові центри, ринки, магазини товарів першої необхідності.	Техніко-економічна складність, висока капіталоемність.
Сфера побутових послуг	Надання побутових послуг для туристів.	Пральні, хімчистки, ремонт одягу та техніки.	Функціональність, забезпечення комфортного перебування туристів.

Джерело: сформовано автором

Таким чином, туристична інфраструктура є багатокомпонентною системою, охоплюючи не лише базові послуги, необхідні для подорожей, але і додаткові елементи, що підвищують рівень комфорту та задовольняють різноманітні потреби туристів, а її розвиток є важливим фактором зміцнення позицій туристичної галузі країни та інтеграційне впровадження у світовий туристичний ринок.

Аналіз факторів розвитку туристичної інфраструктури дозволяє оцінити взаємозв'язок між економічними можливостями споживачів і якістю послуг, що безпосередньо впливає на конкурентоспроможність регіону (рис. 1).

Купівельна спроможність туристів формує попит на послуги, а їх якість визначає інвестиційну привабливість дестинації. Врахування цих чинників є ключовим напрямом стратегічного планування та модернізації інфраструктури, спрямованої на забезпечення стійкого розвитку туристичної галузі. В свою чергу, розвиток туристичної інфраструктури значною мірою також залежить від двох основних факторів: задоволення купівельної спроможності туристів, забезпечення якісного надання послуг.

Висока якість транспортного, готельного, торговельного, інформаційного обслуговування та інших сфер туристичної інфраструктури сприяє підвищенню конкурентоспроможності регіонів з розвитком привабливості туристичних дестинацій. Водночас доступність послуг, гнучкість цінової політики та відповідність сучасним стандартам формують позитивний досвід туристів і стимулюють подальший розвиток галузі. Таким чином, збалансований підхід до розвитку туристичної інфраструктури є ключовим фактором для забезпечення сталого зростання туристичної галузі.

Туристична інфраструктура є ключовим елементом функціонування і розвитку туристичного комплексу, водночас виступаючи каталізатором туристичної діяльності. Вона не лише забезпечує комфортне перебування туристів, але і сприяє ефективному викорис-

тання туристичних ресурсів, визначаючи привабливість і конкурентоспроможність дестинацій.

Окрім цього, її розвиток відіграє важливу роль у соціально-економічному зростанні територій, сприяючи створенню робочих місць, збільшенню податкових надходжень та залученню інвестицій. Водночас, інфраструктурні елементи впливають на безпеку подорожей і регуляторні зміни, забезпечуючи ефективне функціонування туристичного комплексу відповідно до сучасних стандартів (рис. 2).

Таким чином, розвиток туристичної інфраструктури здійснює вагомий непрямої вплив на економіку, зайнятість населення, безпеку подорожей та регуляторні процеси.

Інфраструктурні елементи сприяють зростанню доходів місцевих громад через створення нових робочих місць, збільшення податкових надходжень та залучення інвестицій, що в кінцевому рахунку покращує якість життя населення. Водночас необхідність забезпечення безпеки туристів та відповідності послуг міжнародним стандартам стимулюють удосконалення законодавчих норм, посилення контролю за якістю сервісів та впровадження інновацій. Комплексний підхід до розвитку туристичної інфраструктури дозволяє забезпечити її ефективне функціонування з одночасним підвищенням конкурентоспроможності регіонів на міжнародному ринку туристичних послуг.

Одним із ключових викликів розвитку туристичної інфраструктури є необхідність в значних капіталовкладеннях, які не забезпечують швидкого повернення інвестицій, ускладнюючи при цьому пошук джерел фінансування, особливо якщо йдеться про відновлення чи реконструкцію туристичних об'єктів. Одночасне інфраструктурне забезпечення визначає можливості доступу до туристичних локацій, транспортну мобільність, якість комунікаційних та сервісних послуг, безпосередньо впливаючих на туристичний потік.

До 2022 р. рівень розвитку туристичної інфраструктури України залишався недостат-

Рис. 1. Фактори, що впливають на розвиток туристичної інфраструктури

Джерело: сформовано автором

нім, головним чином через обмежений доступ малого та середнього бізнесу до фінансування. У 2018–2021 рр. капіталовкладення в інфраструктуру розміщення та харчування становили лише 0,4 % від загального обсягу інвестицій в економіку, причому понад 90 % коштів надходило із внутрішніх ресурсів компаній, а 98 % спрямовувалося на матеріальні активи [7]. Війна

та структурні зміни в економіці ще більше загострили проблему недостатніх інвестицій. МСБ у сфері туризму має обмежений доступ до банківських кредитів, ускладнюючи відновлення галузі. Як наслідок, будівництво та модернізація туристичних об'єктів фінансується недостатньо, що знижує конкурентоспроможність сектора.

Рис. 2. Непрямий вплив туристичної інфраструктури на розвиток туристичної індустрії

Джерело: сформовано автором

Фінансування мікро- і нелегалізованих підприємств, зокрема турагентського бізнесу, залишається проблемним через низьку маржи-

нальність (5–15 % з туру) та високі витрати на адміністрування, включаючи банківські комісії зі значним податковим навантаженням, змушуючи

бізнес до підвищення цін з оптимізацією податкових зобов'язань. Загальні потреби у фінансуванні туристичної інфраструктури України на 2023–2033 рр. перевищують 5 млрд доларів, з яких 2 млрд необхідні тільки для модернізації та відновлення готельного фонду. Також необхідні інвестиції для розвитку транспорту, комунікацій, рекреаційних комплексів, цифрових сервісів і екологічних рішень, що підвищить конкурентоспроможність галузі [7].

У короткостроковій перспективі ключовими джерелами будуть залишатися внутрішні інвестиції інвестиції для малих і середніх підприємств, а також підтримка через державне кредитування з грантових програм. В подальшому, з огляду на значні потреби у фінансуванні, особливо для відновлення готельного фонду та створення сучасних рекреаційних комплексів, передбачається залучення міжнародних фондів та кредитних організацій. Зокрема спостерігається зростаючий потенціал для співпраці з міжнародними фінансовими установами, такими як Світовий банк, Європейський інвестиційний банк тощо, що зможуть підтримати фінансування інфраструктури, а також для приватних інвесторів, зацікавлених у розвитку українського туристичного сектору.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, туристична інфраструктура є невід'ємною складовою сталого розвитку туристичної галузі, формуючи основу для її економічного зростання, підвищення інвестиційної привабливості та забезпечення довгострокового розвитку туристичних територій. Розвиток туристичної інфраструктури має бути збалансованим і відповідати специфіці туристичних ресурсів конкретного регіону. Важливим аспектом є стратегічне планування інфраструктури, включаючи створення сучасних транспортних вузлів, цифрових систем бронювання, комунікаційних технологій, а також розвитку супутніх послуг з фінансового забезпечення, логістики та роздрібною торгівлі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бошота Н.В., Папп В.В. Туристична інфраструктура та її роль у розвитку туризму в регіоні. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2017. № 2(50). С. 117–122. URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/136726>

2. Бошота Н. В. Роль туристичної інфраструктури у діяльності підприємств туристичного бізнесу. *Scientific Notes of Lviv University of Business and*

Law. 2018. № 18 С. 21–26. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/5>

3. Лендел О.Д. Оцінка стану інфраструктури регіонального ринку туристичних послуг. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2020. № 13. С. 159–168. DOI: [https://doi.org/10.31339/2313-8114-2020-1\(13\)-159-168](https://doi.org/10.31339/2313-8114-2020-1(13)-159-168)

4. Макаруч І.М., Перчук О.В., Перчук О.В. Туристичні ресурси та інфраструктура як важливі складові розвитку економіки та туризму регіону. *Економічний вісник університету*. 2020. № 45. Том 15. № 2. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-93-99>

5. Поколюда М.М., Писарева І.В. Розвиток туристської інфраструктури: регіональний аспект. *Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка*. 2019. №33. С. 209–217. URL: http://market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/33.pdf

6. Слащук А., Бернадська Г. Наукові підходи до визначення та класифікації туристичної інфраструктури. *Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки*. 2019. №. 81. С. 12–17. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2019.81.12-17>

7. Стратегічна Дорожня карта «Відновлення малого та середнього бізнесу у секторі туризму та гостинності в 2023–2033 роках». URL: <https://surl.gd/zrxxht>

8. Четирбук О.Р., Голод А.П., Фабіо А. Розвиток туристичної інфраструктури на різних типах територій. *Економіка та суспільство*. 2024. (62). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-162>

9. Adeya P., Lisle D. Tourism Infrastructures. *Tourism GeoGraphics*. 2024. P. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.1080/14616688.2024.2412543>

10. Apriyanti M., Sumaryoto M. The Importance of Tourism Infrastructure in Increasing Domestic and International Tourism. *International Journal of Research In Vocational Studies (IJRVOCAS)*. 2024. Vol. 3. № 4. P. 113–122. DOI: <https://doi.org/10.53893/ijrvocas.v3i4.46>

11. Travel & Tourism Development Index 2024. Insight Report. URL: https://weforum.org/docs/WEF_Travel_and_Tourism_Development_Index_2024.pdf

REFERENCES

1. Boshota N. V., Papp V. V. (2017). Turystychna infrastruktura ta yiyi rol' u rozvytku turyzmu v rehioni [Tourist infrastructure and its role in the development of tourism in the region]. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho universytetu*, Vol. 2(50), P. 117–122. Available at: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/136726> (in Ukrainian)

2. Boshota N. V. (2018). Rol' turystychnoyi infrastruktury u diyal'nosti pidpryyemstv turystychnoho biznesu [The role of tourism infrastructure in the activities of tourism business enterprises]. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*,

Vol. 18, P. 21–26. URL: <https://nzlubb.org.ua/index.php/journal/article/view/5> (in Ukrainian)

3. Lendyel O. D. (2020). Otsinka stanu infrastruktury rehional'noho rynku turystychnykh posluh [Assessment of the infrastructure of the regional market of tourist services]. *Naukovyy visnyk Mukachivs'koho derzhavnoho universytetu*, Vol. 13, P. 159–68. DOI: [https://doi.org/10.31339/2313-8114-2020-1\(13\)-159-168](https://doi.org/10.31339/2313-8114-2020-1(13)-159-168)

4. Makarchuk I. M., Perchuk O. V., Perchuk O. V. (2020). Turystychni resursy ta infrastruktura yak vazhlyvi skladovi rozvytku ekonomiky ta turyzmu rehionu [Tourist resources and infrastructure as important components of the development of the economy and tourism of the region]. *Ekonomichnyy visnyk universytetu*, Vol. 45 (15), № 2. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2020-45-93-99>

5. Pokolodna M. M., Pysareva I. V. (2019). Rozvytok turyst's'koyi infrastruktury: rehional'nyy aspekt [Development of tourist infrastructure: regional aspect]. *Rozvytok produktyvnykh syl i rehional'na ekonomika*, Vol. 33, P. 209–217. Available at: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/28_2019_ukr/33.pdf (in Ukrainian)

6. Slashchuk A., Bernads'ka H. (2019). Naukovi pidkhody do vyznachennya ta klasyfikatsiyi turystrychnoyi infrastruktury [Scientific approaches to the definition and classification of tourist infra-

structure]. *Skhidnoyevropeys'kyi natsional'nyy universytet imeni Lesi Ukrayinky*, Vol. 81, P. 12–17. DOI: <https://doi.org/10.17721/2413-7154/2019.81.12-17> (in Ukrainian)

7. Stratehichna Dorozhnya karta “Vidnovlennya maloho ta seredn'oho biznesu u sektori turyzmu ta hostynnosti v 2023–2033 rokakh”. Available at: <https://surl.gd/zpxxrr>

8. Chetyrbuk O.R., Holod A.P., Fabio A. (2024). Rozvytok turystychnoyi infrastruktury na riznykh typakh terytoriy [Development of tourist infrastructure in different types of territories]. *Ekonomika ta suspil'stvo*, Vol. 62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-162> (in Ukrainian)

9. Adeya P., Lisle D. (2024). Tourism Infrastructures. *Tourism GeoGraphies*, P. 1–11. DOI: <https://doi.org/10.1080/14616688.2024.2412543>

10. Apriyanti M., Sumaryoto M. (2024). The Importance of Tourism Infrastructure in Increasing Domestic and International Tourism. *International Journal of Research In Vocational Studies (IJRVOCAS)*, Vol. 3 (4), P. 113–122. DOI: <https://doi.org/10.53893/ijrvocas.v3i4.46>

11. Travel & Tourism Development Index 2024. Insight Report. Available at: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Travel_and_Tourism_Development_Index_2024.pdf

Стаття надійшла до редакції
28 лютого 2025 р.